

Branimir Štimatec
Josipa Polančec

ŠKOLSKA ŠPORTSKA NATJECANJA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI - UVID U ŠKOLSKU GODINU 2009./2010.

1. UVOD

Sustav školskog športa i njegovo kvalitetno provođenje postaje sve važnija karika u sustavu odgoja i obrazovanja. Od početka njegovog razvoja u Republici Hrvatskoj osnovni cilj, prema Strategiji razvoja školskog športa, bio je uključivanje što većega broja učenika u športske aktivnosti. Zahvaljujući osnivanju Hrvatskog školskog športskog saveza kao krovne organizacije školskog športa u Republici Hrvatskoj, školski sport postaje sve aktualniji na državnoj, a i na županijskim razinama. U Varaždinskoj županiji je za organizaciju svih natjecanja osnovnih i srednjih škola zadužen Školski športski savez Varaždinske županije. U ovoj školskoj godini natjecanja su organizirana u 12 sportova za osnovne i 8 sportova za srednje škole.

Podaci korišteni u ovom radu odnose se na međuopćinska i županijska natjecanja koja su održana u školskoj godini 2009./2010. Županijski savez je iz ekipnih sportova u tekućoj školskoj godini organizirao županijska natjecanja na dvije razine, polufinalnoj i finalnoj, kako bi se smanjio broj sudionika u finalu, a do samog finala odigralo što više susreta.

U ovoj školskoj godini je na međuopćinskoj i županijskoj razini evidentirano ukupno 348 izlazaka osnovnih te 119 izlazaka srednjih škola. Od ukupno 40 u sustav uključenih osnovnih škola na natjecanjima je sudjelovalo 38, a od 12 srednjih škola kod svih je zabilježen bar jedan izlazak na natjecanje.

Cilj ovog rada bio je prikazati pojavljivanje osnovnih i srednjih škola na natjecanjima u organizaciji Školskog športskog saveza Varaždinske županije kako bi se utvrdilo činjenično stanje o sudionicima istih, kako u brojčanom, tako i u smislu aktivnog djelovanja školskih športskih društava. Prema podacima iz 2008. u Varaždinskoj županiji ukupno 90% osnovnih škola ima sportske dvorane, odnosno 88% ima vanjska igrališta. Srednje škole su nešto slabijeg statusa pa tako njih 54% ima dvorane, 47% igralište, dok ih 13% koristi zajedničke dvorane, odnosno igrališta. Imajući na umu navedene podatke kod prijave na natjecanja, prepreke u domeni materijalnih uvjeta, pogotovo kod osnovnih škola, ne bi smjele postojati.

Podaci korišteni za potrebe ovog rada preuzeti su sa službene stranice županijskog saveza (www.sssvz.hr).

2. UVID U SUDJELOVANJE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA NA NATJECANJIMA

Prikaz se odnosi na izlazak svake pojedine škole na natjecanja, gledano ukupno za sve sportove. U županiji je postoji 41 osnovna škola. Od navedenog broja jedna škola ne sudjeluje u redovitom natjecateljskom sustavu, a dvije škole uopće nisu sudjelovale na natjecanjima (razlozi nepoznati).

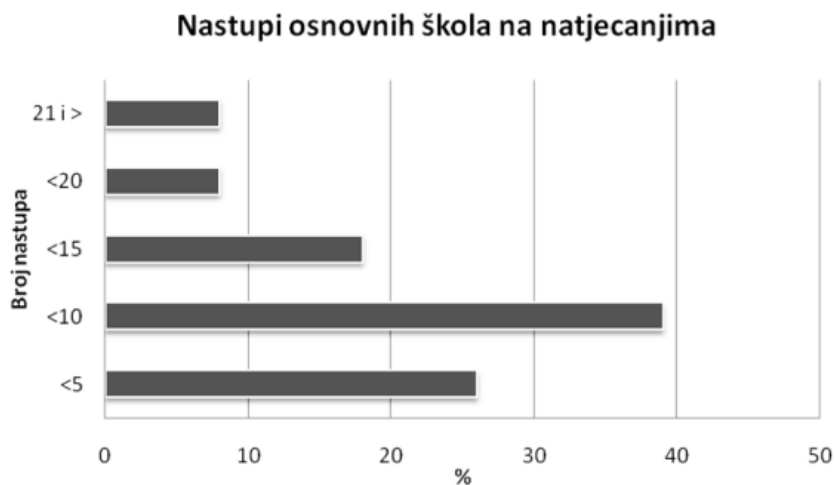
Tablica 1. Broj izlazaka osnovnih škola na natjecanja

	Osnovna škola	M	Ž	U		Osnovna škola	M	Ž	U
1	I. OŠ Varaždin	5	4	9	20	OŠ Ljubeščica	2	1	3
2	II. OŠ Varaždin	12	9	21	21	OŠ Martijanec	5	1	6
3	III. OŠ Varaždin	1	1	2	22	OŠ Maruševec	9	3	12
4	IV. OŠ Varaždin	3	5	8	23	OŠ Novi Marof	16	6	22
5	V. OŠ Varaždin	3	3	6	24	OŠ Petrijanec	10	8	18
6	VI. OŠ Varaždin	2	3	5	25	OŠ Podrute	2	0	2
7	VII. OŠ Varaždin	2	1	3	26	OŠ Radovan	8	3	11
8	OŠ Bisag	4	2	6	27	OŠ Sračinec	7	6	13
9	OŠ Breznički Hum	2	1	3	28	OŠ Sveti Đurđ	4	2	6
10	OŠ Cestica	7	6	13	29	OŠ Svibovec	4	1	5
11	OŠ Donja Voća	4	1	5	30	OŠ Šemovec	5	1	6
12	OŠ Ilija	3	0	3	31	OŠ Trnovec	7	3	10
13	OŠ Ivanec	9	16	25	32	OŠ Tužno	1	0	1
14	OŠ Jalžabet	1	0	1	33	OŠ Veliki Bukovec	3	0	3
15	OŠ Kamenica	4	1	5	34	OŠ Vidovec	7	1	8
16	OŠ Klenovnik	3	3	6	35	OŠ Vinica	6	6	12
17	OŠ Kneginec	9	5	14	36	OŠ Visoko	4	2	6
18	OŠ Lepoglava	7	7	14	37	OŠ Višnjica	1	0	1
19	OŠ Ludbreg	9	7	16	38	OŠ Vž. Toplice	11	5	16
						UKUPNO	223	125	348

M – dječaci, Ž – djevojčice, U – ukupno

Iz Tablice 1. vidljivo je da su osnovne škole imale gotovo dvostruko veći broj izlazaka s ekipama dječaka, čemu uvelike doprinosi natjecanje u nogometu.

Sljedeći graf (Slika 1.) prikazuje broj nastupa osnovnih škola na natjecanjima, izraženo u postocima. Najveći postotak škola (39%) imalo je do 10 nastupa.

Slika 1.

Tablica 2. Broj izlazaka srednjih škola na natjecanja

	Srednja škola	M	Ž	U
1	Druga gimnazija	8	9	17
2	Elektrostrojarska škola	12	6	18
3	Gospodarska škola	12	10	22
4	Medicinska škola Varaždin	8	8	16
5	Prva gimnazija Varaždin	10	9	19
6	Prva priv. gimnazija	1	0	1
7	Rudarska i kemijska	8	5	13
8	Srednja strukovna škola	3	0	3
9	Srednja škola Ivanec	4	2	6
10	Srednja škola u Maruševcu	2	0	2
11	SS Arboretum Opeka Vinica	2	2	4
12	Strojarska i prometna škola	1	1	2
	UKUPNO	71	48	119

M – mladići, Ž – djevojke, U – ukupno

Od dvanaest srednjih škola u županiji sve škole su barem jednom izašle na natjecanje (Tablica 2). Jednako tako se vidi da je 50% srednjih škola prisustvovalo na više od deset natjecanja, s time da i kod srednjih škola dominiraju nastupi muških ekipa.

3. ORGANIZACIJA ŽUPANIJSKIH NATJECANJA ZA SVE SPORTOVE

Osim izlazaka na natjecanja, veliku i zahtjevnu ulogu u školskom športu ima organizacija svih razina natjecanja, od međuopćinskih do županijskih. U pomoć Savezu tu uskaču škole domaćini, koje u svojim dvoranama, uz financijsku potporu Saveza, organiziraju natjecanje (odnosi se na županijska polufinala i finala). U Tablici 3. vidljiva je angažiranost pojedinih osnovnih i srednjih škola u tom segmentu. Od ukupnog broja škola, njih 18 (50%) aktivno je u organizaciji pojedinih natjecanja, a kod srednjih škola je u organizaciji sudjelovalo 7 (58%). Rezultati ukazuju na uspješan pokušaj da se u školskoj godini 2009./2010. natjecanja održe u što više različitih škola.

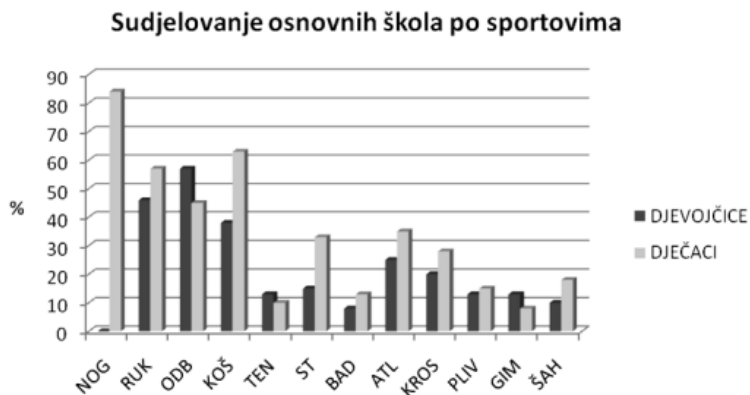
Tablica 3. Organizacija natjecanja
– Osnovne škole

	Osnovna škola	Br. organiziranih natjecanja
1	OŠ Cestica	6
2	OŠ Ivanec	8
3	OŠ Kamenica	2
4	OŠ Klenovnik	3
5	OŠ Kneginec	6
6	OŠ Lepoglava	2
7	OŠ Ludbreg	9
8	OŠ Ljubeščica	1
9	OŠ Maruševec	2
10	OŠ Novi Marof	3
11	OŠ Petrijanec	7
12	OŠ Sračinec	2
13	OŠ Šemovec	1
14	OŠ Trnovec	3
15	OŠ Vidovec	3
16	OŠ Vinica	4
17	OŠ Visoko	4
18	OŠ Vž. Toplice	3
	UKUPNO	69

Tablica 4. Organizacija natjecanja
– Srednje škole

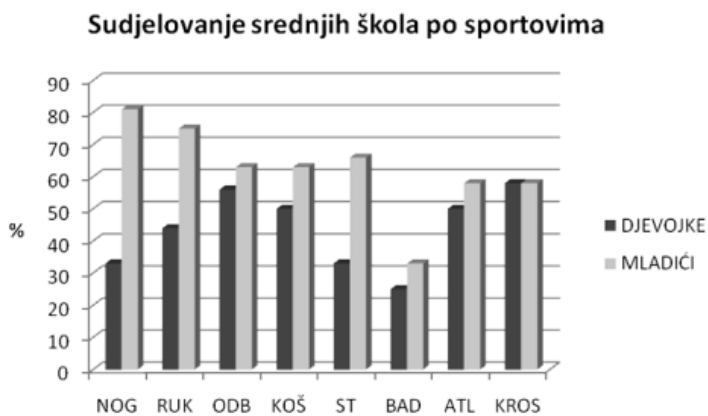
	Srednja škola	Br. organiziranih natjecanja
1	Druga gimnazija	4
2	Elektrostrojarska škola	4
3	Gospodarska škola	6
4	Medicinska škola Varaždin	3
5	Prva gimnazija Varaždin	8
6	SS Arboretum Opeka Vinica	4
7	Strojarska i prometna škola	1
	UKUPNO	32

4. SUDJELOVANJE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA NA NATJECANJIMA – PRIKAZ PO SPORTOVIMA

Slika 2. Natjecanja osnovnih škola – prikaz po sportovima

Kod osnovnih škola u većini su sportova brojnije ekipe dječaka, osim u korist djevojčica u odbojci, gimnastici i tenisu. Navedeno potkrepljuje rezultate dosadašnjih istraživanja kako su dječaci angažiraniji u školskim športskim aktivnostima.

Slika 3. Natjecanja srednjih škola – prikaz po sportovima

I kod srednjih škola dominiraju muške ekipe, pogotovo u nogometu, rukometu i stolnom tenisu. Iz prikaza se vidi da je u svim sportovima sudjelovalo više od 50% muških ekipa srednjih škola, osim u badmintonu koji je novi sport u sustavu. Najveći postotak nastupa djevojaka zabilježen je u odbojci, krosu, košarci i atletici, a najmanje su aktivne u stolnom tenisu. Može se reći da srednje škole podjednako nastupaju u svim sportovima, kod osnovnih vidi se veća dominacija nastupa u momčadskim sportovima.

5. ZAKLJUČAK

Osnovni cilj ovog rada bio je samo prikaz sudjelovanja škola, odnosno školskih ekipa na natjecanjima. Iz prikazanih podataka može se zaključiti da velik broj osnovnih i srednjih škola sudjeluje u natjecanjima. Izraženo u postocima, od 40 osnovnih škola 95% je izašlo na neko od provedenih natjecanja. Srednje škole su sve sudjelovale na barem jednom natjecanju, iako je teže uključivati učenike u školske sportske aktivnosti zbog toga što mnogi srednjoškolci putuju.

Vidljivo je da pojedini sportovi dominiraju, dok za ostale postoji slab ili gotovo nikakav interes. Oduvijek je tako bilo, no ono što nas zanima je kako poboljšati sustav školskog športa na županijskoj razini. Također se nameće pitanje u kojem pravcu razvijati školski sport, je li bitnije omasoviti natjecanja (iako kod manjih škola sudjeluju većinom jedni te isti učenici) ili podići kvalitetu školskog športa u smislu razvoja pojedinih sportova po regijama ovisno o afinitetima pojedinih škola. U svakom slučaju, smatramo da je potrebno podići kvalitetu sportskih natjecanja, kao i u sustavu školskog športa usmjeriti pozornost pronalaženju aktivnosti za one učenike koji nemaju interesa prema aktivnostima natjecateljskog tipa.

6. LITERATURA

1. www.sssvz.hr
2. Strategija razvoja školskog športa u Republici Hrvatskoj 2009.-2014., MZOS, HŠŠS, Zagreb, 2009.